

ORGELCONCERT en SAMENZANG in de SCHENKELKERK

“Advent en Kerst in Europa”

Donderdag 14 december 2017, 20.15 – 21.15 uur

Hubert Kros, orgel

Praeludium für die heil’ge Weihnachtszeit – Johann Schiedermayr (1779-1840)

Een galant orgelwerk in Haydn-stijl uit Oostenrijk als begin van de periode van Advent en Kerst. Het plenum van het hoofdwerk en de fluiten van het nevenwerk wisselen elkaar af. Johann Baptist S. was werkzaam in Linz.

De Lofzang van Maria – Feike Asma (1912-1984)

We luisteren naar twee “orgelverzen” uit de Bundel “Enige gezangen” van de bekende organist van de Grootte Kerk te Maassluis. Hierna samenzang:

De **vrouwen** zingen:

*Mijn ziel maakt groot de Heer,
Mijn geest verheugt zich zeer,
Want God heeft mij, geringe,
Die Hem als dienstmaagd dien,
Goedgunstig aangezien;
En deed mij grote dingen.*

Allen zingen:

*Hij heeft het lang voorzegd:
Aan Israël, zijn knecht
zal Hij genade schenken
en Hij zal Abraham
en al wie na hem kwam
in eeuwigheid gedenken.*

Nun komm’ der heiden Heiland – Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Een van de mooiste koraalbewerkingen die J.S. Bach, cantor aan de Thomas Kirche te Leipzig, heeft geschreven over dit bekende lied van Maarten Luther. De rijk versierde melodie in de sopraan wordt gespeeld met de sexquialter van het nevenwerk met begeleiding door de fluiten van hoofdwerk en pedaal.

Hierna samenzang, **allen** zingen:

*Kom tot ons, de wereld wacht,
Heiland, kom in onze nacht,
Licht dat in de nacht begint,
Kind van God, Maria’s kind.*

Pastorale – Domenico Zipoli (1688–1726)

Deze driedelige Pastorale (een herdersstukje) behoort tot de oudste Kerstmuziek in Europa. Zipoli was organist van de St. Maria in Trastevere te Rome. Het werkje begint met een Pastorella in 12/8-maat, gevolgd door een vrolijk middendeel (de fluit van de herdersjongen) en eindigt met een rondo.

Veni, veni, Immanuel – Dirk S. Donker (geb. 1941)

Een mooie driestemmige koraalbewerking van het bekende, 12^e eeuwse Adventslied “O kom, o kom, Immanuel” van Dirk S. Donker, organist van de Grote of Martinikerk te Sneek. De melodie klinkt in de tenor met een “petit-cornet” op het nevenwerk en wordt begeleid door de fluiten 8’ en 16’ van hoofdwerk en pedaal.

Hierna samenzang, **allen** zingen:

*O, kom, o kom, Immanuel,
Verlos uw volk, uw Israël,
Herstel het van ellende weer,
Zodat het looft uw naam, o Heer!
Weest blij, weest blij, o Israël!
Hij is nabij, Immanuel!*

Noël Ecosais – Felix Alexander Guilmant (1837-1911)

De beroemde organist van de St. Trinité te Parijs componeerde een bundel met variaties over Kerstliederen in verschillende landen. Dit stukje betreft een Kerstlied uit Schotland, waarin je soms een doedelzak lijkt te horen.

Heerlijk klonk het lied / Stille nacht – Feike Asma (1912-1984)

We horen eerst twee bewerkingen over de melodie van het bekende lied “Heerlijk klonk het lied der Eng’len”, een Engelse zondagsschool melodie. Hierna samenzang, **allen** zingen:

*Heerlijk klonk het lied der Eng’len,
In het veld van Ephrata:
Ere zij God in de hoge,
Looft de Heer, Halleluja!
Refrein:
Vrede zal op aarde dagen,
God heeft in de mens behagen;
Zalig, die naar vrede vragen,
Jezus geeft die,
hoort Zijn stem.*

*Jezus kwam op aarde neder,
Als een kindje klein en teer;
Maar, hoe arm Hij toen mocht wezen,
Hij was aller Hoofd en Heer.
Refrein:
Vrede zal op aarde dagen,
God heeft in de mens behagen;
Zalig, die naar vrede vragen,
Jezus geeft die,
hoort Zijn stem.*

Dan volgt een bewerking waarbij de melodieën van de twee Kerstliederen zijn samengevoegd.

Hierna samenzang, **allen** zingen:

1.
*Stille nacht, heilige nacht!
Davids Zoon, lang verwacht,
Die miljoenen eens zaligen zal,
Wordt geboren in Bethlehems stal,
Hij, der schepselen Heer,
Hij, der schepselen Heer.*

2.
*Hulploos Kind, heilig Kind,
dat zo trouw zondaars mint,
Ook voor mij hebt G’ U rijkdom ontzegd,
Wordt G’ op stro en in doeken gelegd.
Leer m’ U danken daarvoor.
Leer m’U danken daarvoor.*

orgel tussenspel

orgel tussenspel

3.

*Stille nacht, heilige nacht!
Vred' en heil', wordt gebracht
Aan een wereld, verloren in schuld;
Gods belofte wordt heerlijk vervuld.
Amen, Gode zij eer!
Amen, Gode zij eer!*

Noël nr. X – Louis Claude d'Aquin (1694-1772)

Deze variatiereeks op het bekende Catalaanse Kerstlied "Midden in de winternacht" werd gecomponeerd door Louis Claude d'Aquin destijds een van de vaste organisten van de kathedraal Notre Dame te Parijs.

Omdat deze variatiereeks in te hoge ligging is geschreven om mee te zingen, volgen na het slot eerst nog enkele akkoorden ter inleiding van de samenzang.

Hierna zingen **allen**:

1.

*Midden in de winternacht ging de hemel open;
die ons heil ter wereld bracht, antwoord op ons hopen.
Elke vogel zingt zijn lied, herders, waarom zingt
gij niet?
Laat de citers slaan, blaas de fluiten aan,
Laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren.*

2.

*Vrede was het overal, wilde dieren kwamen
bij de schapen in de stal en zij speelden samen.
Elke vogel zingt zijn lied, herders, waarom speelt
gij niet?
Laat de citers slaan, blaas de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren.*

3.

*Zie reeds staat de morgenster stralend in het duister,
want de dag is niet meer ver, bode van de luister
die ons weldra op zal gaan; herders blaast uw fluiten aan,
laat de bel, bim-bam, laat de trom, rom-rom,
kere om, kere om, laat de beltrom horen:
Christus is geboren.*

Hubert Kros is verbonden aan het organistenteam van de Schenkelkerk te Capelle aan den IJssel. In 2016 vierde hij zijn 40-jarig jubileum als kerkorganist bij de Bergkapel gemeente te Rotterdam-Hillegersberg. Hubert Kros is mede-oprichter en oud-president van de Lions Club Capelle IJsselrijck.

COLLECTE voor de Kerstpakkettenactie

De opbrengst van de collecte na afloop van dit concert is bestemd voor de Kerstpakkettenactie 2017 van de Lions Club Capelle IJsselrijck en de samenwerkende Capelse kerken. Ook dit jaar hopen wij weer ruim 800 Kerstpakketten te kunnen bezorgen bij Capellenaren die in deze periode een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken.

Het orgel van de Schenkelkerk is in 1979 gebouwd door Flentrop Orgelbouw te Zaandam.

De dispositie luidt als volgt:

<u>Hoofdwerk (C – f''')</u>	<u>Nevenwerk (C – f''')</u>	<u>Pedaal (C – d')</u>
Prestant 8'	Gedekt 8'	Subbas 16'
Holpijp 8'	Roerfluit 4'	
Octaaf 4'	Nasard 2 2/3'	
Octaaf 2'	Woudfluit 2'	
Mixtuur IV sterk	Terts 1 3/5'	

Koppelingen

Hoofdwerk + Nevenwerk

Pedaal + Hoofdwerk

Door een slimme registerkeuze voor het Nevenwerk heeft het orgel eigenlijk drie extra registers:

Alle stemmen van het Nevenwerk tezamen vormen het register *Cornet V sterk*.

Gedekt 8', Roerfluit 4' en Terts 1 3/5' vormen samen het register *Carillon III sterk*.

Nasard 2 2/3' en Terts 1 3/5' vormen samen het register *Sexquialter II sterk*.

Zo heeft het orgel in totaal geen 11 maar wel 14 stemmen, waarmee het fijn musiceren is.